

Dernæst foretoges:

Tredie behandling af forslag til lov om ændring i lov nr. 126 af 13. juni 1914 om jordemodervæsenet.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 709).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget

vedtoges enstemmigt med 63 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive oversendt til folketinget.

Den følgende sag var:

Første behandling af forslag til lov om sømandsuddannelse.

(Lovforslaget findes i tillæg C. sp. 249).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ministeren for handel, industri og søfart (Krag): Jeg har herved den ære for det høje ting at forelægge forslag til lov om sømandsuddannelse, således som dette lovforslag er vedtaget i det andet høje ting.

Medens der gennem mange år har bestået faste regler for uddannelsen af håndværkere af alle fag, har uddannelsen af menigt skibsmændskab hidtil været overladt til tilfældigheder. Der har kun været ganske få faste institutioner for en sådan uddannelse; der har været skoleskibet „Georg Stage“, der har været rederiet J. Lauritzens søfartsskole i Kogtved ved Svendborg og endelig Sømandshøjskolen i Svendborg, der er oprettet på privat initiativ. Samtidig har den tekniske udvikling til søs, dampskibenes og motorskibenes fremtrængen på sejlskibenes bekostning, gradvis, men sikkert forringet uddannelsesmulighederne for de unge søfarende. I krigens år opstod der en betydelig interesse omkring dette spørgsmål. Fra forskellig side, bl. a. fra Foreningen til Sømandsstændens Fremme, søgte man at stille forslag på benene til en forbedring på dette område. Imidlertid lå forholdene under krigen og besættelsen så usikkert, at man dengang måtte udskyde disse problemer til senere drøftelse. Umiddelbart efter krigen

afslutning — og iøvrigt også under krigen — afholdtes der forskellige internationale konferencer, der alle anbefalede en videre udvikling ad denne vej, anbefalede at finde metoder til en ny systematisk og såvidt muligt obligatorisk uddannelse af unge mennesker, der ville drage til søs.

Alt dette medførte, at handelsministeriet den 25. januar 1947 nedsatte en kommission, der bl. a. fik til opgave at fremkomme med indstilling angående en rationel tilrettelæggelse af sømandsuddannelsen. Denne kommission, der benævnes søfartskommissionen af 1947, har den 16. april f. å. afgivet sin første betænkning, specielt vedrørende sømandsuddannelsen. Betænkningen er omdelt til de ærede medlemmer.

Den 19. maj i fjor fremsatte jeg derefter i folketinget et lovforslag om sømandsuddannelse, der var i nøje overensstemmelse med den betænkning, kommissionen havde afgivet. Lovforslaget gik ud på, at den første udmønstring fra dansk havn til dækstjeneste eller som messedreng, kahytsdreng, kammerdreng, koksmath eller lignende begynderstilling var betinget af, at den pågældende havde gennemgået et kursus på en sømandsskole. Lovforslaget blev genstand for en overordentlig grundig behandling i folketinget. Vi havde et udvalg siddende i meget lang tid, som foretog talrige drøftelser og gjorde studier i marken, for ikke at sige på søen, idet vi både foretog sejlture med skoleskibet „Danmark“ og af lagde et besøg på J. Lauritzens søfartsskole.

Resultatet blev, at der ikke opnåedes enighed om det lovforslag, jeg oprindelig havde fremsat i overensstemmelse med kommissionens indstilling. Der var nogen uvilje mod den obligatoriske uddannelse, i hvert fald mod at lade den obligatoriske uddannelse omfatte alle drenge, der tog til søs. Fra søfartsministeriets side mente vi at have overordentlig gode argumenter for, at uddannelsen burde finde sted på et så bredt grundlag som muligt og være obligatorisk på det fulde grundlag, men naturligvis var det mere magtpåliggende for os at finde frem til en løsning end netop at nå den løsning, der var stillet forslag om. Derfor nåede man efterhånden frem til enighed om en udvej, der vel gik ud på obligatorisk uddannelse, men kun for drenge, der udmønstrer til dækstjeneste. De drenge, der ikke udmønstrer til dækstjeneste, slipper altså for den obligatoriske uddannelse. Endvidere blev det obligatoriske afsvækket derved, at der gaves frit valg mellem forskellige uddannelsesmåder. Det at gennemgå et kursus af be-